

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
RINKOS PLĖTROS IR STEBĖSENOS SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos narys
Renasas Pocius

2019-01-30

**PAŽYMA
DĖL DAUGIAU NEI VIENO ELEKTROS ENERGIJOS BIRŽOS OPERATORIAUS
VEIKIMO BALTIJOS ŠALIŲ PREKYBOS ZONOSE PASIŪLYMO PAKEITIMO**

2019 m. sausio 30 d. Nr. O5E-25
Vilnius

Vadovaudamasi 2015 m. liepos 24 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (toliau – Reglamentas), 45 straipsnio 2 dalimi, nacionalinė reguliavimo institucija tvirtina perdavimo sistemos operatoriaus parengtą pasiūlymą dėl prekybos zonoms skirtų tarpzoninio pralaidumo paskirstymo ir kitų būtinų susitarimų, siekiant užtikrinti, kad susiję paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai ir jungiamųjų linijų operatoriai teiktų reikiamus duomenis ir padengtų tokių susitarimų išlaidas. Taip pat Reglamento 57 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad analogiški susitarimai turi būti nustatyti ir einamosios paros pralaidumų skaičiavimui.

Pažymėtina, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2018 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. O3E-184 „Dėl Daugiau nei vieno elektros energijos biržos operatoriaus veikimo Baltijos šalių prekybos zonose pasiūlymo patvirtinimo“ patvirtino Daugiau nei vieno elektros energijos biržos operatoriaus veikimo Baltijos šalių prekybos zonose pasiūlymą, pateiktą Baltijos šalių elektros energijos perdavimo sistemų operatorių 2017 m. gruodžio 15 d. pasiūlymu dėl Daugiau nei vieno elektros energijos biržos operatoriaus veikimo Baltijos šalių prekybos zonose, vadovaujantis Reglamento 45 ir 57 straipsniais (toliau – Pasiūlymas).

Vadovaujantis Pasiūlymo 15 straipsnio 2 dalies nuostatomis, per 6 mėnesius nuo Pasiūlymo patvirtinimo pagal Reglamento 45 straipsnio 2 dalį ir 57 straipsnio 2 dalį, Baltijos perdavimo sistemos operatoriai ir paskirtieji elektros energijos rinkos operatoriai įgyvendina reikiamus pakeitimus su tikslu pasirengti kelių paskirtųjų elektros energijos rinkos operatorių veikimui Estijos, Latvijos ir Lietuvos prekybos zonose. Parengiamieji darbai turi būti įgyvendinami atsižvelgiant į Pasiūlymo 15 straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytas gaires. Šiuo tikslu Baltijos perdavimo sistemos operatoriai kartu su Švedijos ir Suomijos perdavimo sistemos operatoriais bei atitinkamais paskirtaisiais elektros energijos rinkos operatoriais (EPEX SPOT ir EMCO) sukūrė Pasiūlymo įgyvendinimo planą.

AB „Litgrid“ 2018 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. SD-4590 informavo, kad Pasiūlymą įgyvendinančios šalys priėjo prie išvados, kad aspektai, susiję su Europos rinkų sujungimo algoritmo pokyčiais, Šiaurės šalių ir Lenkijos iš esmės analogiškų projektų įgyvendinimas bei numatyti terminai lemia Pasiūlymo įgyvendinimo termino atidėjimą iki 2019 m. birželio mėn. Atsižvelgdamos į tai,

Pasiūlymą įgyvendinančios šalys paprašė Baltijos šalių nacionalinių reguliavimo institucijų atidėti Pasiūlymo įgyvendinimą iki 2019 m. birželio mėn.

Pažymėtina, kad Baltijos nacionalinės reguliavimo institucijos 2018 m. gruodžio 21 d. bendru raštu (Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. raštas Nr. R2-(RPS)2756) pateikė nuomonę, kad Projektą įgyvendinančios šalys turėtų sekti Reglamente nustatytais atitinkamų pasiūlymų keitimo taisyklėmis ir pateikti su Pasiūlymo pakeitimu susijusią papildomą aiškinamąją informaciją.

Atsižvelgdama į tai, AB „Litgrid“ 2018 m. gruodžio 21 d. raštu Nr. SD-5724 pateikė Komisijai vadovaujantis Reglamento 9 straipsnio 13 dalimi Pasiūlymo įgyvendinančių šalių parengtus pakeitimus ir aiškinamąjį raštą dėl Pasiūlymo 15 straipsnio 2 dalies pakeitimo, kuriuo Pasiūlymą įgyvendinančios šalys siūlo atitinkamai patikslinti Pasiūlymo 15 straipsnio 2 dalį:

„2. ~~Per šešis mėnesius po~~ **Po** to, kai MNA pasiūlymas patvirtinamas, kaip numatyta CACM reglamento 45 straipsnio 2 dalyje ir 57 straipsnio 2 dalyje, Elering“ / AST / „Litgrid“ ir PEERO **iki 2019 m. birželio 30 d.** turi įgyvendinti būtinus pokyčius, kad Estijos / Latvijos / Lietuvos prekybos zonose pagal šį MNA pasiūlymą galėtų veikti keli PEERO, tačiau ne anksčiau nei įgyvendinus bendrą kitos paros arba einamosios paros prekybos rinkų susiejimą ties atitinkamos prekybos zonos riba, kaip numatyta CACM reglamente.“

Pažymėtina, kad Latvijos nacionalinė reguliavimo institucija 2019 m. sausio 8 d. el. paštu informavo, kad pritaria Pasiūlymo pakeitimams ir juos patvirtins artimiausiu metu, o Estijos nacionalinė reguliavimo institucija 2019 m. sausio 15 d. informavo, kad 2019 m. sausio 15 d. priėmė nacionalinį sprendimą dėl Pasiūlymo pakeitimo patvirtinimo.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Komisijos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyrius siūlo Komisijai pritari pateiktam nutarimo projektui ir patvirtinti Pasiūlymo pakeitimus.

PRIDEDAMA:

1. Komisijos nutarimo „Dėl Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gegužės 31 d. nutarimo Nr. O3E-184 „Dėl Daugiau nei vieno elektros energijos biržos operatoriaus veikimo Baltijos šalių prekybos zonose pasiūlymo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 1 lapas.

2. Komisijos nutarimo „Dėl Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. gegužės 31 d. nutarimo Nr. O3E-184 „Dėl Daugiau nei vieno elektros energijos biržos operatoriaus veikimo Baltijos šalių prekybos zonose pasiūlymo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Dujų ir elektros departamento
Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus patarėjas

Paulius Blažys

Į posėdį kviečiami:
AB „Litgrid“ atstovai,
„EPEX SPOT“ SE atstovai,
„Nord Pool“ AS atstovai.